

مجموعه استانداردهای رسانه های ترویجی

شماره ۴

استاندارد تولید

چارت

تعریف

❖ چارت یک رسانه دیداری است که مشتمل بر تعداد اندکی پیامهای نوشتاری تصویری درباره یک موضوع خاص کشاورزی و محیط زیست روستایی است.

هدف

❖ هدف اصلی چارت؛ اطلاع رسانی، آموزش عبوری و ترویج یک موضوع برای تأثیرگذاری بر رفتار و گرایشات مخاطبان و به کارگیری پیامهای چارت است.

مخاطبان

❖ انواع مختلف چارت عموماً در یکی از دو دسته زیر جای می گیرند :

- ۱- چارتهای با پیامهای تخصصی ؛ این قبیل چارتهای به بیان موضوعات تخصصی برای گروههای هدف کوچک و محدود می پردازند مانند : روش شاخ سوزی برای دامداران صنعتی.
- ۲- چارتهای با پیامهای عمومی؛ این قبیل چارتهای به بیان موضوعات عمومی برای گروههای هدف گسترده گسترده و بزرگ می پردازند. مانند لزوم بهداشت روستا برای مردم ساکن مناطق روستایی.

محتوا

❖ مخاطبان چارت عموماً گروههای هدف ذیل می باشند.

- ۱- گروههای هدف محدود و متخصص؛ از جمله:

❖ پرورش دهندگان کرم ابریشم

❖ برنجکاران

❖ گندمکاران

❖ زنبورداران

❖ دامداران سنتی

❖ دامداران صنعتی

❖ و امثال آن

۲- گروههای هدف گسترده و عموم کشاورزان و روستاییان؛ از جمله:

❖ کشاورزان خرده پا

❖ زنان روستایی

❖ جوانان روستایی

❖ مردم ساکن روستا

❖ و امثال آن

ساختار

❖ عمده ترین موارد استفاده و بهره برداری از چارت به شرح زیر است:

۱- چارتهای با پیام تخصصی؛ در موارد زیر استفاده می شود:

❖ به عنوان وسیله کمک آموزشی (در آموزشهای ترویجی، جلسات ترویجی، بازدید مروج از گروه هدف و

یا هر وضعیتی که یک آموزشگر یا مروج برای انتقال پیام به مخاطبان از چارت کمک می گیرد.

❖ به عنوان ابزار یا منبع اطلاع رسانی (نصب در واحدهای تولیدی، نصب در منازل گروههای هدف و هر

محلی که بطور مداوم در معرض دید مخاطبان خاص قرار گیرد.)

۲- چارتهای با پیام عمومی و کلی: این چارتهای در محلهای عمومی به عنوان یک منبع اطلاعات و پیام رسانی

نصب می شوند. بطور مثال: در معابر عمومی روستا، مدارس روستایی، کتابخانه ها و ...

مشخصات فنی

❖ در طراحی چارت باید نکات زیر مورد توجه قرار گیرد:

۱- هدف آموزشی یا ترویجی با اطلاع رسانی آن مشخص و روشن باشد.

- ۲- دارای پیامهای محدود (بین ۵ تا ۱۰) و در ارتباط با یک موضوع مشخص باشد.
- ۳- پیامها در خدمت تحقق هدف چارت باشد.
- ۴- عناصر چارت (نوشتار و تصویر) در جهت تسهیل انتقال پیام آن باشد.
- ۵- ترکیب بندی چارت (ترکیب نوشته ها و تصاویر و فرم کلی آن) جذاب و زیبا باشد.
- ۶- عنوان چارت ساده، مختصر و رسا باشد.
- ۷- طراحی به شیوه ای انجام شود که مخاطب بی سواد با استفاده از تصاویر و پیامهای چارت پی ببرد. برای مخاطبان کم سواد نیز (جدای از تصاویر)، مطالب ساده و روان تنظیم شوند.
- ۸- عبارتهای: «وزارت جهاد کشاورزی، معاونت ترویج و نظام بهره برداری، واحد منتشرکننده» در یکی از حاشیه های بالا یا پایین چارت درج گردد.

انواع از نظر سازمان تولید

❖ مشخصات فنی چارت، عبارتست از:

- ۱- قطع چارت می تواند از یکی از دو قطع ۴۵*۶۰ یا ۷۰*۵۰ سانتیمتر انتخاب شود.
- ۲- چاپ چارت به صورت افست یا سیلک صورت گیرد.
- ۳- چارت به صورت دو رنگ، سه رنگ یا چهاررنگ تهیه و چاپ شود.
- ۴- شمارگان چارت می بایست انبوه و بیش از ۱۰۰۰ برگ باشد.

انواع از نظر سازمان تولید

❖ چارت به دو صورت قابل تولید و انتشار است:

- ۱- چارت در سطوح ملی: که توسط دفتر برنامه ریزی رسانه های ترویجی برای موضع مورد نیاز مخاطبان سراسر کشور تهیه می شود.
- ۲- چارت در سطوح استانی: که توسط مدیریت ترویج و مشارکت مردمی هر استان بر اساس نیازهای بومی گروههای هدف ساکن استان ذیربط تهیه می شود.

❖ در هر صورت، رعایت مواد این استاندارد الزامی است.

کنترل کیفیت

❖ دفتر برنامه ریزی رسانه های ترویجی (اداره تدوین متون) مسئول ارزیابی تولیدات نوشتاری استانها در زمینه است. از این رو، هنگامی یک چارت مجوز انتشار خواهد گرفت که ارزیابی نسخه ارژینال (برای کنترل کیفیت) از سوی اداره مزبور اعمال شده و تأییدیه لازم را صادر کرده باشد.

این استاندارد در ۹ فصل توسط دفتر برنامه ریزی رسانه های ترویجی تهیه شده است. که از آذر ماه ۱۳۸۱ تا اطلاع ثانوی اداره تدوین متون و مدیریتهای ترویج و مشارکت مردمی استانها مکلف به رعایت آن در فرایند تولیدچارت های آموزشی، ترویجی و اطلاع رسانی می باشند.